

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **Bc. J. K.**
zastoupen advokátem Mgr. Petrem Letovancem
sídlem Lidická 544, 739 61 Třinec

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2022, č. j. MPSV-2022/90969-923,
ve věci příspěvku na bydlení,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 25. 5. 2022, č. j. MPSV-2022/90969-923, **se ruší a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanoveného zástupce žalobce Mgr. Petra Letovance, advokáta se sídlem v Třinci, Lidická 544, **se určuje** částkou ve výši 1 573 Kč a bude mu vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Specifikace věci

1. Žalobou podanou dne 20. 7. 2022 žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2022, č. j. MPSV-2021/189230-923 („dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Ostravě, kontaktního pracoviště Třinec, ze dne 12. 4. 2022, č. j. 124832/22/FM (dále jen „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), na jehož základě byl žalobci snížen příspěvek na bydlení.
2. Konkrétně se jedná o posouzení nákladů na bydlení uhrazených žalobcem v měsíci říjnu 2020 jako nájemné a služby související s nájmem na měsíc listopad 2020, za situace, kdy žalobce v nájemním bytě, ve prospěch něhož bylo nájemné a služby hrazeny, prokazatelně žil až od listopadu 2020.

II. Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

3. Dne 30. 11. 2020 žalobce podal žádost o příspěvek na bydlení s nárokem ode dne 1. 11. 2020.
4. Žalobce je na základě nájemní smlouvy uzavřené pravděpodobně dne 6. 10. 2020 mezi žalobcem jako nájemcem a CPI BYTY, a.s., jako pronajímatelem, nájemcem bytu č. 2 nacházejícího se na ulici K.č. p. X v T., přičemž účinnost smlouvy byla sjednána k 1. 11. 2020 (srov. čl. IV. 1. smlouvy).
5. Žalobce doložil správnímu orgánu prvního stupně podklady prokazující jeho náklady na bydlení za poslední čtvrtletí roku 2020 pro účely čerpání dávky příspěvku na bydlení. Upřesnil, že v bytě na ulici K. č. p. X bydlel od 1. 11. 2020, neboť za měsíc říjen ještě neexistoval nájemní vztah k tomuto bytu. Náklady na bydlení vynaložené na měsíc říjen 2020 nespecifikoval. Nájemné a zálohu na služby související s užíváním předmětného bytu za měsíc listopad 2020 hradil žalobce dne 16. 10. 2020 v částce celkem 4 618 Kč. K uvedenému doložil výpisy z bankovního účtu, z nichž je patrné, že žalobce na účet pronajímatele specifikovaný v nájemní smlouvě zaslal dne 16. 10. 2020 částku 4 618 Kč s označením „nájemné 11/2020“, a to pod VS 14613, což koresponduje s variabilním symbolem uvedeným v nájemní smlouvě. Další nájemné je hrazeno žalobcem dne 31. 12. 2020 ve výši 4 618 Kč s označením nájemné 12/2020 pod stejným variabilním symbolem. Z bankovního účtu žalobce jsou dále poukazovány platby na zálohu na elektrickou energii dle údajů žalobce: záloha na elektřinu ve výši 1 000 Kč za měsíc listopad 2020 byla zaplacená dne 24. 12. 2020, záloha na elektřinu za měsíc prosinec byla snížena na částku 500 Kč a zaplacená dne 29. 12. 2020.
6. Splatnost nájmu byla sjednána v nájemní smlouvě vždy k poslednímu dni v kalendářním měsíci, za který je nájemné hrazeno (srov. čl. VI odst. 1 nájemní smlouvy).
7. Správní orgán prvního stupně oznámil žalobci dne 29. 3. 2021 změnu výše dříve přiznané dávky, konkrétně snížení příspěvku na bydlení z částky 4 436 Kč měsíčně na částku 2 365 Kč měsíčně, proti níž žalobce podal námitku, v níž nesouhlasí s nově stanovenou výší sociální dávky, neboť nebyly zohledněny náklady na bydlení za měsíc listopad 2020.

8. Správní orgán na základě námitky proti oznámení o změně výše dávky přistoupil k vydání prvostupňového rozhodnutí ze dne 13. 5. 2021, č. j. 134895/21/FM, jímž žalobci pro období 1. 1. 2021 až 30. 6. 2021 snížil dávku státní sociální podpory - příspěvek na bydlení z částky 4 436 Kč na 2 365 Kč. Odvolání žalobce odvolací orgán dne 14. 6. 2021 (pod č. j. MPSV-2021/105026-923) zamítl.
9. Proti rozhodnutí odvolacího orgánu podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, jenž rozsudkem ze dne 24. 1. 2022, sp. zn. 18 Ad 28/2021, zrušil rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 14. 6. 2021, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 13. 5. 2021. V rozsudku krajský soud vytkl žalovanému, resp. správnímu orgánu prvního stupně to, že přistoupili ke snížení předmětné dávky, aniž by v této věci z moci úřední zahájili řízení o změně již přiznané dávky.
10. Na základě citovaného rozsudku krajského soudu prvoinstanční orgán zahájil dne 21. 3. 2022 s žalobcem *ex officio* správní řízení a ve věci znovu rozhodl dne 14. 4. 2021 pod č. j. 124832/22/FM tak, že žalobci snížil předmětnou dávku. Správní orgán uvedl, že žalobce uhradil nájemné na měsíc listopad již dne 16. 10. 2020, přičemž nájemní smlouvu s pronajímatelem uzavřel s účinností ode dne 1. 11. 2020, tedy v bytě prokazatelně žil až od 1. 11. 2020, neuznal proto náklady na bydlení hrazené žalobcem již v říjnu 2020 za relevantní náklady na bydlení v měsíci listopadu. Upřesnil, že náklady na bydlení hrazené v říjnu 2020 spadají sice do rozhodného období, ale přihlíží se k nim pouze za předpokladu, že v daném kalendářním období rozhodného období oprávněná osoba v bytě již žila. V měsíci listopadu 2020 žalobce dle správního orgánu prvního stupně žádnou úhradu nákladů na bydlení nedoložil. Takto správní orgán vypočetl sporovanou dávku, aniž by náklady na bydlení žalobcem uhrazené v říjnu 2020 zohlednil jako skutečně uhrazené náklady na bydlení.
11. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalobce napadl odvoláním dne 28. 4. 2022, neboť jej považuje za nezákonné, protože do nákladů na bydlení nezahrnul náklady na bydlení uhrazené na měsíc listopad 2020 žalobcem již v říjnu 2020, jak požadoval pronajímatel. Argumentuje tím, že do nákladů na bydlení mají být zahrnuty náklady na bydlení uhrazené v rozhodném období, jímž je kalendářní čtvrtletí. Náklady na bydlení na listopad 2020 žalobce uhradil v říjnu 2020, tedy ve čtvrtém čtvrtletí 2020, přičemž v příslušném rozhodném období žalobce v předmětném bytě žil, a to v listopadu a prosinci 2020. Dle žalobce z ničeho nevyplývá, že by žadatel o dávku měl žít v příslušném bytě po celé rozhodné období. Platbu provedenou v říjnu 2020 za listopad 2020 lze posuzovat jako zálohu.
12. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Konstatoval, že žalobce uhradil nájemné a zálohy na služby ve výši 4 618 Kč dne 16. 10. 2020, přičemž nájemní smlouva byla uzavřena s účinností od 1. 11. 2020, tzn., že žalobce v bytě prokazatelně žil až po uzavření nájemní smlouvy a uhrazení nájemného na měsíc listopad 2020. Náklady na bydlení hrazené v říjnu 2020 sice spadají do rozhodného období, ale přihlíží se k nim podle žalovaného pouze za předpokladu, že v daném kalendářním měsíci rozhodného období oprávněná osoba v bytě již žila. Tyto náklady proto žalovaný nepovažoval ani za zálohu, opět s odůvodněním, že žalobce v bytě žil až po jejím uhrazení. Žalovaný za říjen 2020 žalobci zohlednil pro účely

priznání předmětné dávky náklady na bydlení ve výši 80 % normativních nákladů na bydlení stanovených zákonem o státní sociální podpoře, protože v daném bytě nežil. Za listopad 2020 žalobci nebyly zohledněny žádné náklady na bydlení, protože v bytě sice žil, avšak žádné náklady na bydlení nehradil. Další náklady hradil až v prosinci 2020, jakožto nájemce užívající daný byt.

III. Obsah žaloby

13. Žalobce napadené rozhodnutí sporuje žalobou.
14. Poukazuje na skutečnost, že platba nájemného je otázkou civilní obligace, jejíž pravidla se řídí primárně dohodou stran, tedy smlouvou. Mezi stranami byla v souzené věci dohoda o splatnosti nájemného za měsíc listopad 2020 již v říjnu 2020, což však nic nemění na skutečnosti, že tato platba je platnou nájemného za měsíc listopad 2020 a pouze s tímto obdobím má být spojována.
15. Namítá dále, že žalovaný vlastně svým výkladem považuje za rozhodné období ve smyslu § 6 písm. a) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o státní sociální podpoře“, nikoliv celé kalendářní čtvrtletí, ale pouze dobu účinnosti nájemní smlouvy, s čímž žalobce nesouhlasí. Tuto námitku vznesenou již v odvolání žalovaný v napadeném rozhodnutí nikterak nevypořádal, a jeho rozhodnutí proto žalobce má za nepřezkoumatelné.
16. Je přesvědčen, že platba nájemného za měsíc listopad 2020, uhrazená v říjnu roku 2020, tedy v rozhodném období, neměla být žalovaným při posuzování nákladů na bydlení a výpočtu výše příspěvku na bydlení zcela vyloučena.
17. Navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalovaného

18. Žalovaný ve svém vyjádření rekapituluje průběh správního řízení a nadále zastává názor, že náklady na bydlení hrazené v říjnu 2020 sice spadají do rozhodného období, ale přihlíží se k nim pouze za předpokladu, že v době jejich úhrady oprávněná osoba v bytě již žila, což není případ žalobce.

V. Posouzení věci krajským soudem

19. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).
20. V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. Při přezkumu přitom respektuje vymezené žalobní body (§ 75 odst. 2 věta první zákona s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl, aniž by nařizoval jednání (srov. § 51 odst. 1 s. ř. s.).

21. Žaloba je důvodná.

22. Krajský soud nejprve shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.

23. Podle § 6 zákona o státní sociální podpoře, je rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem u příspěvku na bydlení (...) období kalendářního čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje.

24. Ve smyslu § 25 odst. 3 téhož zákona se náklady na bydlení pro nárok a výši příspěvku na bydlení stanoví jako jejich průměr za kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje. Do nákladů na bydlení se započítávají náklady na bydlení

a) uhrazené v rozhodném období oprávněnou osobou nebo společně posuzovanými osobami, pokud v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, žily v rozhodném období,

b) ve výši 80% příslušných normativních nákladů na bydlení, pokud oprávněná osoba nebo společně posuzované osoby v rozhodném období, nebo po část tohoto rozhodného období, v bytě, na který je uplatňován nárok na příspěvek na bydlení, nežily, s výjimkou situace, kdy stejný okruh společně posuzovaných osob žil v jiném bytě, a byl jim z tohoto důvodu poskytován příspěvek na bydlení; v takovém případě se započtou náklady na bydlení ve skutečné výši uhrazené v původním bytě.

25. Odstavec čtvrtý citovaného ustanovení pak doplňuje, že pro zjištění nákladů na bydlení za kalendářní čtvrtletí se započítávají i částky tvořící náklady na bydlení, které byly v tomto kalendářním čtvrtletí zaplacený jako záloha nebo byly v tomto období doplacený, a to i za období delší, než je kalendářní čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují. Byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí.

26. V souzené věci žalobce ani žalovaný nezpochybňují, že žalobce uzavřel s účinností od 1. 11. 2020 (tedy v průběhu čtvrtého kvartálu roku 2020) nájemní smlouvu, jejímž předmětem je nájemní byt nacházející se na ulici K. č. p. X v T. Též není mezi stranami sporu o tom, že žalobce obýval (se společně posuzovanou osobou) daný byt počínaje dnem 1. 11. 2020, a to v souladu se sjednanou nájemní smlouvou. Strany jsou též za jedno, že žalobce náklady na bydlení týkající se předmětného bytu za měsíc listopad 2020 v částce 4 618 Kč (odpovídají součtu nájemnému ve výši 2 898 Kč, a záloh na služby, konkrétně částky 150 Kč a 1100 Kč za dodávku tepla, částky 400 Kč za dodávku vody, částky 20 Kč za osvětlení společných prostor a částky 50 Kč úklid společných prostor; tj. $2\,898 + 150 + 1\,100 + 400 + 20 + 50 = 4\,618$) uhradil dne 16. 10. 2020 převodem ze svého účtu na účet pronajímatele uvedený v nájemní smlouvě pod určeným variabilním symbolem. Mezi stranami však již panuje nesoulad v tom, zda takto uhrazená částka má být posuzována jako náklad na bydlení v listopadu 2020. Žalovaný tvrdí, že žalobce v době, kdy nájemné za

měsíc listopad 2020 hradil, ještě v daném bytě nebydlel, a proto nemůže takto uhrazenou platbu nájemného a služeb zohlednit jako náklady na bydlení v měsíci listopadu 2020, resp. v důsledku žádném z měsíců rozhodného období. Žalobce má na druhou stranu za to, že způsob úhrady nájemného je otázkou smluvní volnosti, přičemž částku 4 618 Kč uhradil sice již v měsíci říjnu 2020 dle dohody s pronajímatelem, ovšem prokazatelně se jednalo o náhradu nákladů na bydlení za měsíc listopad 2020, tedy na měsíc, kdy v bytě již prokazatelně žil.

27. Dle důvodové zprávy k zákonu o státní sociální podpoře představuje příspěvek na bydlení dávku obecnou, tzn. dávku, která má relativně jednoduchým a co nejméně administrativně zatěžujícím způsobem zachytit osoby a rodiny, které mají nedostatečné finanční zdroje na krytí nákladů na udržení jejich stávajícího bydlení. Proto okruh společně posuzovaných osob vychází z fakticity užívání bytu, sledují se příjmy domácnosti a její náklady na bydlení, ale již se netestuje majetek ani důvody, proč jsou příjmy domácnosti nízké a zda mohou být zvýšeny.
28. Smyslem právě posuzované sociální dávky je tedy nastavení pomyslné „záchranné zachytné sítě“ pro potřebné bez jejich nadměrného administrativního zatěžování. Poskytování příspěvku na bydlení proto podléhá toliko testování příjmů rodiny a nákladů na bydlení za rozhodné období.
29. Krajský soud již z tohoto důvodu nemůže aprobovat argumentaci žalovaného, který odmítl v měsíci listopadu 2020 zohlednit jako náklad na bydlení částku vynaloženou žalobcem ve výši 4 618 Kč, kterou žalobce prokazatelně uhradil v měsíci říjnu 2020 a označil ji jako nájemné za měsíc listopad 2020 s tím, že v době, kdy žalobce částku hradil, ještě v bytě nebydlel. Takovýto výklad ustanovení § 25 odst. 3 písm. a) zákona o státní sociální podpoře je zcela absurdní a odporuje účelu daného zákona, resp. smyslu zkoumané dávky.
30. Podle výše citovaného ustanovení § 25 odst. 3 písm. a) zákona o státní sociální podpoře se do nákladů na bydlení započítávají náklady na bydlení, jež:
 - oprávněná osoba uhradila v rozhodném období,
 - a to za předpokladu, že oprávněná osoba, v bytě v rozhodném období žila.
31. Prvně citovanou podmínku nesporuje v posuzovaném případě žalobce ani žalovaný.
32. Z druhé citované podmínky žalovaný ovšem usuzuje (aniž by zpochybňoval, že žalobce nájemní byt užíval od listopadu 2020), že pro účely příspěvku na bydlení nelze zohlednit úhradu nákladů na bydlení, pokud oprávněná osoba náklady na bydlení za měsíc, kdy v bytě žila, uhradila ještě v době, kdy v bytě nežila. Tímto výkladem pak v případě žalobce, jenž nájemní byt započal obývat v průběhu rozhodného období (a za měsíc říjen 2020 zde náklady na bydlení nehradil) zcela vyloučil možnost zohlednění prokazatelně realizované platby nájemného a služeb za měsíc listopad 2020 v posuzovaném rozhodném období.

33. Žalovaný totiž ve čtvrtém kvartále roku 2020 zohlednil náklady na bydlení žalobce takto: v měsíci říjnu 2020 jako náklady na bydlení stanovil 80 % normativních nákladů na bydlení ve smyslu § 25 odst. 3 písm. b) zákona o státní sociální podpoře, neboť žalobce v bytě prokazatelně nežil (což žalobce nespornuje) a žádné fakticky uhrazené náklady na bydlení ani nedoložil; za měsíc prosinec zohlednil žalovaný prokazatelně doložené náklady na bydlení hrazené v měsíci prosinci; za měsíc listopad, kdy žalobce již byt obýval, avšak náklady spojené s užíváním bytu hradil dle dohody s pronajímatelem již v říjnu, žalovaný nezohlednil ničeho. Úhrada částky 4 618 Kč označená žalobcem jako nájemné na listopad 2020 sestávající se z částky nájemného a částek představující zálohy na služby na daný měsíc se „jaksi“ ve výkladu § 25 odst. 3 zákona o státní sociální podpoře poskytnutého žalovaným ztratila, což v důsledku způsobilo, že žalobci nebyl za měsíc listopad 2020 zohledněn žádný náklad na bydlení, a byla mu snížena dříve přiznaná dávka.
34. Žalovaný ovšem v souzené věci zcela „přešel“ a nevypořádal skutečnost, že žalobce v dotčeném bytě žil v době, za kterou náklady na bydlení uhradil, jinými slovy v říjnu 2020 uhrazené náklady na bydlení si reálně „odbydlel“, aniž by ovšem byly žalovaným jakkoliv v rozhodném období zohledněny.
35. Krajský soud je přesvědčen, že představená aplikace předmětného zákonného ustanovení žalovaným nebyla zákonodárcem zamýšlena. Smyslem ustanovení § 25 odst. 3 písm. a) poslední věty zákona o státní sociální podpoře je jednoznačně zamezit zneužití dané dávky, například jeho obcházením fiktivními smlouvami s uměle navýšeným nájemným bez reálného protiplnění (například tak, že by žadatel o dávku uplatňoval nárok na příspěvek na bydlení ve vztahu k bytu, kde je formálně sjednáno vyšší nájemné, a přitom by v takovém bytě nežil, resp. by bydlel jinde za nižší náklady).
36. Toto ovšem není případ posuzované věci. Žalobce v dotčeném bytě v měsíci listopadu 2020 prokazatelně bydlel, přičemž v říjnu téhož roku uhrazenému nájemnému se dostalo recipročního protiplnění užíváním bytu žalobcem v listopadu 2020. Soud se proto nemůže ztotožnit s názorem žalovaného, že žadatel o dávku je povinen hradit náklady na bydlení až v době, kdy byt prokazatelně obývá, neboť takováto podmínka nevyplyvá ze žádného ustanovení zákona o státní sociální podpoře. Představený výklad by ztěžoval žadatelům o dávku jakoukoliv reálnou změnu bydlení, přičemž při uzavírání nových nájemních smluv bývá poměrně běžné, že jsou sjednávány platby nájemného a služeb tzv. dopředu či zálohově, tj. před nabytím účinnosti smlouvy a samotným „nastěhováním se“.
37. Krajský soud se totiž shoduje s žalobcem v tom, že dohoda o splatnosti nájemného je otázkou smluvní volnosti nájemce a pronajímatele a nelze připustit, aby smluvní svoboda žadatele o dávku vystupujícího v postavení nájemce byla v důsledku eliminována výkladem jediného ustanovení veřejného práva, jinými slovy, aby byl žadatel o dávku nucen svou svobodu vůle „omezit či přizpůsobit“ tak, aby ustanovení jím sjednané smlouvy „pasovaly do kolonek příslušného formuláře“.
38. Výklad předkládaný žalovaným je výkladem absurdním. Lze si totiž představit i dohodu mezi nájemcem a pronajímatelem o splatnosti nájemného předem a jednorázově před nabytím účinnosti nájemní smlouvy, což normy civilního práva *a priori* nevylučují. Při takové dohodě by však výkladem žalovaného byl žadatel o dávku vyloučen z nároku na

dávku zcela, neboť by v rozhodném období, dle výkladu žalovaného, žádné náklady na bydlení nehradil, byť by v bytě po celé období účinnosti smlouvy, resp. po celé rozhodné období, prokazatelně žil.

39. Krajský soud se pozastavuje nad tím, proč žalovaný případné pochybnosti či nejasnosti ohledně jazykového znění aplikovaného ustanovení (zapříčiněné v souzené věci snad tím, že žalobce změnil místo svého bydlení v průběhu rozhodného období), které ovšem krajský soud v souzené věci nespátřuje, nepřeklenul teleologickým výkladem ve prospěch žalobce, a to za situace, kdy nebylo nikterak zpochybňováno reálné užívání bytu žalobcem počínaje dnem 1. 11. 2020. Postup žalovaného je přepjatě formalistický a jednoznačně rozporný s myšlenkou „poslední záchranné sítě“, jež předmětná dávka pro její poživatele představuje, jakož i s vysloveným požadavkem minimalizace jejich administrativního zatěžování.
40. Krajský soud si je vědom diskrece zákonodárce stran osobního a věcného rozsahu poskytování státní sociální podpory, konkrétně pomoci státu rodinám s úhradou sociálně neúnosných nákladů na bydlení (viz k tomu rozsudek ze dne 29. 9. 2010, č. j. 3 Ads 61/2010 - 60), je ovšem přesvědčen, že postup žalovaného v souzené věci nekoresponduje s vůlí zákonodárce. Tou rozhodně nebylo vyloučit z poskytnutí dávek osobu, u níž došlo v průběhu rozhodného období ke změně nájemní smlouvy, resp. k uzavření nájemní smlouvy nové a ke změně bydlení, a která v souladu s dohodou s pronajímatelem prokazatelně uhradila náklady na bydlení ve vztahu k bytu, v němž následně v rozhodném období i žila, avšak úhradu nákladů na bydlení realizovala 14 dnů před účinností nájemní smlouvy, avšak již za její platnosti. Takovýto výklad totiž danou osobu vrhá do patové situace nemožnosti zohlednit pro účely posouzení nároku na dávku (a její výši) prokazatelně uhrazenou a následně i „odbydlenou“ platbu nákladů na bydlení v žádném z měsíců rozhodného období, což v důsledku může negativně ovlivnit jak výši, tak případně i samotný nárok na zkoumanou dávku.
41. Krajskému soudu je známo, že je na uvážení zákonodárce, jakou dávku a za jakých podmínek poskytnout, přičemž dávku nelze poskytovat ve všech myslitelných situacích [srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 1/08 (N 91/49 SbNU 273; 251/2008 Sb.), odst. 90; ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 54/10 (N 84/65 SbNU 121; 186/2012 Sb.), odst. 43-66]. Míra oné diskrece a její aplikace ovšem musí respektovat zdravý rozum a smysl sociálního zákonodárství. Výklad aplikovaného zákonného ustanovení v souzené věci neobstojí.
42. Krajský soud uzavírá, že interpretaci § 25 odst. 3 písm. a) zákona o státní sociální podpoře učiněný v souzené věci žalovaným nelze přijmout, neboť by svým formalistickým lpěním na doslovném jazykovém výkladu odporoval smyslu a účelu zákona. K tomuto nutno též podotknout, že znění předmětného ustanovení ani nehovoří o kalendářním měsíci daného rozhodného období, jak uváděl žalovaný, nýbrž jen o rozhodném období „jako celku“. Žalovaný pochybil, pokud nezohlednil náklady na bydlení uhrazené žalobcem v rozhodném období, konkrétně dne 16. 10. 2020, jako náklady na bydlení za měsíc listopad, pokud bylo jednoznačné, že se jedná o náklady na bydlení vynaložené žalobcem na tento měsíc a bylo nesporné, že v měsíci, na který žalobce náklady na bydlení hradil, v bytě i prokazatelně žil.

43. Pro úplnost krajský soud dodává, že s ohledem na jeho výše predestřený právní názor, zůstává již bez významu, zda by platba „nájemného na měsíc listopad 2020“ byla v posuzovaném případě považována za zálohu či za platbu celého nájemného.
44. V dalším řízení bude žalovaný postupovat tak, aby náklady na bydlení uhrazené žalobcem ve výši 4 618 Kč v říjnu roku 2020 s označením „nájemné 11/2020“ zohlednil jako náklady na bydlení vynaložené žalobcem na měsíc listopad 2020.
45. Závěrem budiž doplněno, že nebylo přisvědčeno námitce žalobce stran nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť z jeho odůvodnění vyplývají úvahy, jimiž se žalovaný při jeho vydání řídil a z tohoto pohledu se jeví srozumitelným.

VI. Závěr a náklady řízení

46. Ze shora uvedených důvodů krajský soud napadené rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro jeho nezákonnost.
47. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení úspěšnému žalobci žádné prokazatelné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).
48. Žalobci byl ustanoven k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce z řad advokátů Mgr. Petr Letovanec, jehož odměnu a hotové výdaje hradí stát. Soud zástupci žalobce přiznal odměnu za zastupování podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 1 000 Kč, a to za jeden úkon právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení) podle § 9 odst. 2 advokátního tarifu. Dále soud přiznal zástupci žalobce paušální náhradu hotových výdajů na jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů byla navýšena o daň z přidané hodnoty v zákonné výši, celkem činí 1 573 Kč a bude zástupci žalobce vyplacena z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 18. ledna 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.

Shodu s prvopisem potvrzuje M.R.

samosoudkyně